

No 570

مجلد علوم اسلامیہ

Kabaklı Ahmet

20 Nisan 2011

MADDE YATIRILMADAN
SONRA GELEN DOKÜMAN
اڈیٹر

ڈاکٹر مختار الدین احمد

ادارہ علوم اسلامیہ

مسلم یونیورسٹی علی گڑھ

TURK EDEBIYATI

از احمد قباقلی . ناشر : ترکیہ یابین اوی ، استنبول . کاغذ معمولی .
طباعت اعلیٰ . تعداد صفحات : ۵۹۱ + ۱۶ + ۱ قیمت : ۲۵ ترکی لیرا .

ترکی زبان کا شمار دنیا کی شیریں زبانوں میں ہوتا ہے . یہ ایک سیدھی
سادہ اور جامع زبان ہے جس کا تعلق نہ تو عبرانی اور عربی جیسی سامی
زبانوں سے ہے اور نہ سنسکرت اور فارسی جیسی آریائی زبانوں سے . یہ
بذات خود ایک مستقل زبان ہے اور یورال الطائی لسانی خاندان سے تعلق
رکھتی ہے جسے تورانی خاندان بھی کہتے ہیں . اس وقت یہ زبان تقریباً
پچیس ملکوں میں بولی جاتی ہے اور دس ملکوں میں اسے قومی زبان کا درجہ
بھی حاصل ہے . اس کے بولنے والوں کی تعداد اس وقت تقریباً بارہ کروڑ
ہے جو ولاڈی واسٹک سے لے کر یوگوسلاویہ تک پھیلے ہوئے ہیں . تاہم
ترکی زبان کے ادب کی باقاعدہ مکمل تاریخ لکھنے کی طرف کم ہی
لوگوں نے توجہ دی ہے . ترکی زبان کے مشہور اربابِ قلم میں سے ضیا پاشا ،
عبدالحمید مدوح^۲ ، فواد کوپرولو^۳ ، اسمعیل حبیب سیووک^۴ ، آغاسری لیوند^۵ ،

- (۱) ان کی کتاب کا نام *Harabat Mukaddime* ہے جو پہلی بار ۱۸۷۴ء
میں شائع ہوئی ہے .
(۲) ان کی مشہور کتاب *Tarih-i Edebiyat-i Osmaniye* ہے جو پہلی مرتبہ
۱۹۰۵ء میں چھپی ہے .
(۳) تصانیف کے لیے *Fuat Köprülü Arımgani* دیکھیے جو ۱۹۵۳ء میں
شائع ہوئی ہے .

(۴) ان کی مشہور کتابیں درج ذیل ہیں :

(a) *Edebi Yeniligimiz* (1931-32); (b) *Tanzimattan Beri Edebiyat Tarihi ve Edebiyat Antolojisi* (1940); (c) *Avrupa Edebiyatı ve Biz* (1940-41).

(۵) ترکی ادب سے متعلق ان کی مندرجہ ذیل کتابیں اہم ہیں :

(a) *Edebiyat Tarihi Dersleri* (1932-34-38); (b) *Divan Edebiyatı* (1941);
(c) *Türk Dilinde Gelismeye ve Sadeleshme Evreleri* (1960); (d) *Nabi'nin Surnamesi* (1944);
(e) *Gazavatnameler ve Mihaloğlu Ali Beyin Gazavatnamesi* (1956); (f) *Türk Edebiyatında
Shehreizler ve Shehreizlerde Istanbul* (1958); (g) *Arap, Fars ve Türk Edebiyatlarında
Leyla ve Mecnun Hikayesi* (1959); (h) *Ummet Chagi Türk Edebiyatı* (1962);
(i) *Huseyin Rahmi* (1964); (j) *Ahmet Rasim*; (k) *Ali Shir Nevai*.

111586

KABAKLI, Ahmet

1 MUSTAFA DAĞ, Ahmet Kabaklı'nın edebiyat tarihçiliği, Gazi Üniversitesi, Yüksek Lisans, 2012

TANZİMAT'TAN GÜNÜMÜZE TÜRK DÜŞÜNÇESİ

Cilt 5

13 Eylül 2016

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

Tanzimat'tan Günümüze
AHLAKÎ VE EDEBÎ
Düşünce Temsilcileri

Editör ve Yazar: Süleyman Hayri BOLAY

Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	
Dem. No:	238708
Tas. No:	920.0956 BOLAY

Ankara
2015

AHMET KABAKLI (D. 1924 - Ö. 2001)

H. Ömer ÖZDEN¹

Kabaklı, Ahmet (11586)

HAYATI VE ESERLERİ

Hayatı

Ahmet Kabaklı, soyadlarını aldıkları Kabaklılar ailesinden Ömer Efendi ile Pertekli Bölükbaşılardan Münire Hanım'ın oğlu olarak 24 Mayıs 1924 yılında Harput'ta doğmuştur. Baba tarafının ailesi bostancılıkla ilgilendiklerinden dolayı Kabaklılar olarak tanınmışlar ve soyadı kanunu çıktığında Kabaklı soyadını almışlardır. Babası Ömer Efendi, Sara Hatun Camii'nde müezzinlik ve faraşlık yaparak ailesini geçindiren ve Harputlular tarafından çok sevilip sayılan bir şahsiyettir. Fakat bu iyilik timsali şahıs, oğlu Ahmet daha iki buçuk yaşında iken 1926 yılında Hakk'ın rahmetine kavuşmuş ve Ahmet Kabaklı yetim kalmıştır. Küçük yaşta yetim kalan Ahmet Kabaklı'nın babasıyla ilgili hiçbir hatırası yoktur. Babasını annesinin anlattıklarıyla tanımış, çocukluk ve gençliği de yoksulluk içinde geçmiştir.

İlk ve orta öğrenimini, 1931 yılında girdiği Elazığ Numune Mektebinde, liseyi ise Elazığ Lisesinde 1944 yılında tamamlayan Ahmet Kabaklı, kendisinden küçük kardeşinin ve diğer aile fertlerinin de desteğiyle okumak için gurbete çıkmış ve İstanbul'a gitmiştir. 1944 yılında İstanbul Yüksek Öğretmen Okulunun parasız yatılı imtihanını kazanarak girdiği Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden 1948 yılında mezun olan Kabaklı, mezun olur olmaz Diyarbakır'da öğretmenliğe başlamıştır. Öğrenciyken çeşitli dergilerde de yazıları yayımlanmaya başlamış, yazı hayatı birçok dergi ve gazetelerde yazdığı yazılarıyla ölünceye kadar devam etmiştir.

Diyarbakır'ın Türk kültüründe önemli bir yeri olduğunu bilen Ahmet Kabaklı, buradaki öğretmenliği sırasında Diyarbakırlılardan çok ciddi bir ilgi ve

¹ Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

-Kabaklı Ahmet

Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, Cilt 4, Sayı 8, 2006, 549-558

İstanbul

Ahmet Kabaklı

D2512

Beşir AYVAZOĞLU*

07 AĞU 2007

GAZETECİ, YAZAR ve edebiyat tarihçisi Ahmet Kabaklı, 30 Mayıs 1924'e Harput'un Göllübağ Köyü'nde doğdu. Babası Harput Sarayhatun Camii'nde müezzinlik de yapan Kabaklılardan Ömer Efendi, annesi Münire Hanım'dır. Çocukluğu Göllübağ'da geçti. Henüz üç yaşındayken babasını kaybetti. Elazığ Numune Mektebi'yle aynı binada açılan ortaokuldan ve 1944 yılında, Cahit Okurer, Cemil Meriç ve Vehbi Güney gibi kuvvetli şahsiyetleri, derin bilgileri, heyecanları ve dürüstlükleriyle öğrencilerini etkileyen seçkin öğretmenlerin görev yaptığı Elazığ Lisesi'nden mezun oldu. Parasız yatılı imtihanlarını kazanarak girdiği İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'nu ve İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi (1948). İlk görev yeri olan Diyarbakır Lisesi'nde edebiyat öğretmenliği (1948-1950) sırasında Süleyman Nazif ve Ziya Gökalp gibi ünlü Diyarbakırlılar için geceler düzenledi. Uzun süren bir hazırlık sonunda gerçekleştirdiği Divan Edebiyatı Gecesi'yle yörede tanındı ve yönetimini üstlendiği *Karacadağ* adlı Halkevi dergisine yeni bir kimlik kazandı. Askerliğini Manisa'da tamamladıktan sonra Aydın Ticaret Lisesi'ne edebiyat öğretmeni olarak atandı (1951). Hayatını burada tanıştığı matematik öğretmeni Meşkûre Elbir'le birleştirdi. Ticaret Lisesi'nden sonra Aydın Lisesi'nde de bir süre görev yaptıktan sonra Milli Eğitim Bakanlığı tarafından gönderildiği Paris'te bir yıllık stajını tamamladı. Dönüşte kadrosu Aydın Lisesi'nde kalmak kaydıyla, İstanbul Eğitim Enstitüsü'nde göreve başladı. Bir süre sonra Yüksek Öğretmen Okulu'na tayin edildi. Bu arada Aydın'da görev yaparken başladığı Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu (1955-1960). Yüksek Öğretmen Okulu'nda 1969 yılından emekli olduğu 1974 yılına kadar öğretim görevlisi olarak çalıştı. Emekli olduktan sonra Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'nda da edebiyat dersleri verdi.

Yazı hayatına şiirle başlayan Ahmet Kabaklı'nın İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'ndaki öğrenciliği sırasında, Abdülbaki Gölpınarlı'yı Yunus Emre hak-

* Araştırmacı yazar.

MADDE YAKINLAŞTIKTAN
SONRA GELİR DOKÜMAN

Ahmet Kabaklı

HASAN SAMİ VURAL

Ahmet Kabaklı, Türkiye’de sağın en popüler yazarlarından biriydi. Belirli bir siyasî hareketin üyesi olmaktan çok geniş bir sağ/milliyetçi-muhafazakâr yelpazenin ortak değerlerine vurgu yapan bir kalem ve fikir adamı olarak tanındı. Bu kimliğiyle, Türkiye’de sağın hemen bütün unsurlarından saygı ve kabul görmüştür.

1924 yılında, Harput’ta doğdu. Elazığ Numune Mektebi ve Elazığ Lisesi’nde okudu, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi’ni (1948) ve Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi’ni (1959) bitirdi. Diyarbakır ve Aydın’da edebiyat öğretmenliği yaptı; 1956’da Millî Eğitim Bakanlığı tarafından Paris’e gönderildi. Dönüşünde İstanbul’a yerleşti; öğretmen ya da öğretim görevlisi olarak uzun yıllar edebiyat dersleri verdi, gazete ve dergilerde

yazılar yazdı. 8 Şubat 2001’de İstanbul’da öldü.

Kabaklı, düzenli olarak yazmaya 1947 yılında, Nurettin Topçu çevresince çıkarılan *Hareket* dergisinde başladı; ancak bu dergi kısa bir süre sonra kapandı. Yazarlık hayatı, asıl olarak, 1956 yılında *Tercüman* gazetesinin açtığı fıkra yarışmasında birinci olmasıyla başladı. Bu olaydan sonra *Tercüman*’a aralıklarla yazı veren Kabaklı, 1961’den itibaren bu gazetede “Gün Işığında” adlı köşesinde, kimi kısa aralar dışında otuz yıl boyunca günlük yazılar yazdı. 1991’de köşesini *Türkiye* gazetesine taşıdı.

Kabaklı, Aydınlar Ocağı’nın kurulmasında ve çıkışmalarında aktif roller üstlendi.1970 yılında Edebiyat Cemiyeti’nin kurulmasına ve 1978’de bu derneğin *Türk Edebiyatı Vakfı*’na dönüşmesine öncülük etti; bu tarihten vefatına kadar bu vakfın başkanlığını yürüttü. 1972’de *Türk Edebiyatı* dergisini çıkarmaya başladı.1995’te Türk Dil Kurumu’nda asil üyeliğe getirildi. Kabaklı’ya, 1996 yılında, Aydınlar Ocağı öncülüğünde bir grup sivil toplum kuruluşu tarafından “Şeyh-ül Muharririn” pasesi verildi.

Kabaklı’nın çeviriler, biyografiler; tarih ve edebiyat incelemeleri ile köşe

siz durum olduğuna dair inançların desteklenmesi için devreye sokulduğunda, bu görüşler halihazırdaki muhafazakâr ideolojinin toplum tasavvurunun uluslararası ilişkilere yansıtılmasından öte bir anlam taşımıyorlardı. Bu yeni doğallaştırma eğilimi Kafesoğlu’nun yukarıdaki görüşlerine de damgasını vurmuştur.

Muhafazakâr bir proje olarak TIS destekçilerinin belki de en fazla zorlandıkları ilki “ilimci milliyetçilik” yüceltmele-

riyle romantik milliyetçiliğin büyüü arasındaki sınımlı duruşlarıdır. Burada muhafazakârlara özgü bir realizm ve bir inanç alanı olarak tarih tasavvurunun en şiddetli çarpışması yaşanmaktadır aslında. *Türk Kültürü* dergisininin 1961’de, Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel himayesiyle kurulduğunu anımsamak ilginç olabilir.⁷ Kemalist kurucu kuşağın pozitivist bilimselcilikleriyle, ulus inşa sürecinin Romantik tasavvurları arasındaki sıkışmış

yazılarının derlemelerinden oluşan çok sayıda kitabı bulunmaktadır. Bu geniş külliyat içinde en önemlileri, *Türk Edebiyatı Tarihi* ile başeseri kabul ettiği *Temellerin Duruşması*’dır (1.cilt 1989, 2.cilt 2001).

Kabaklı’nın düşüncesi, temaları ve meseleleri bakımından, belirgin bir orijinallik ya da yenilik taşımaz. Bu düşünce, genel olarak Türkiye’de sağın beslediği kaynaklardan derlenmiş ve din, milliyet, gelenek, devlet, tarih ve dil gibi “mukaddesat” unsurlarına atfedilen vazgeçilmez değer etrafında kurulmuştur. Kabaklı’nın yaşamına ve eserine yön veren asıl gayesi ise, 20. yüzyıl Türkiye’sinde “alperen” olabilmek ve bu vasıfta insanlar yetiştirmektir. Bu bakımdan, bir yandan geleneksel kaynaklardan ve özellikle Türk tasavvuf geleneğinden; bir yandan da Namık Kemal, Mehmet Akif, Ziya Gökalp, Yahya Kemal, Necip Fazıl, Nurettin Topçu, Cemil Meriç, Mümtaz Turhan ve Erol Güngör gibi isimlerden beslenen düşüncelerini anlaşılır bir dille geniş bir okur kitlesine ulaştırma çabası içinde olmuştur. Kabaklı’nın düşüncesinin temelini oluşturan “mukaddesat”, farklı düşüncelere ve siyasî akımlara karşı tavrında da belirleyicidir: Bu değerleri benimse-

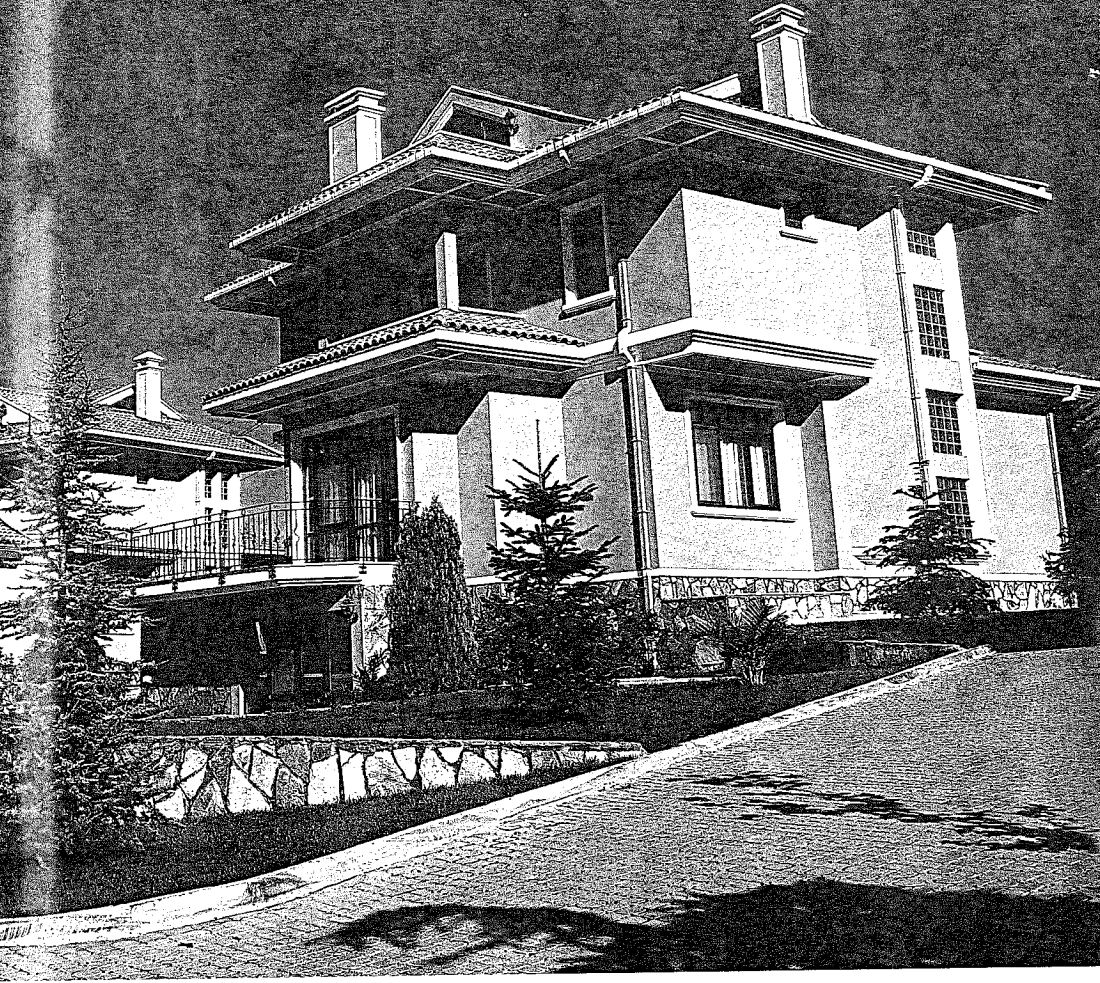

Ahmet Kabaklı, 1980’lerin başındaki bir söyleşisinde, “dini ve millî öncülerin” (Atsız, Said-i Nursi vd.) çabasının semere verdiğini, artık bir restorasyon devrine girildiğini söylüyordu.

yen ya da en azından cepheden karşı çıkmayan tüm akımlara karşı, farklılıkları ihmal edip ortaklıkları vurgulayan bir yaklaşımla, kucaklayıcı ve birleştirici bir tavır sergilerken; bunlara karşı ya da bunlarla ilgili “ihmalikâr” olan fikirlere sertleşmeye eğilimli bir üslupla muhalefet etmiş, en azından belirgin bir mesafe koymuştur.

halleri, bu kuşakta da aynen devam eder. Milletin yeniden ihyasına romantik açıdan değil, ilmin gereği olarak yaklaşmak zorunda kalan bir kuşaktır şimdi karşımızda bulunan. Bu gerilimin anlaşılması bu kuşağın giderek siyasallaşmalarının anahtarını da barındırır. Ancak siyaset alanı, Romantik coşkunluğun yansıtılabileceği bir seferberlik duygusuna müsaade eder. “Namlunun ucundaki dava adamının çilekeşliği”, ilmi olanla doyurulama-

yan romantik açlığın yeni pınandır artık. Burada geçerken, realizm ve romantizm arasındaki bu sınımlı konumun, sözgelimi 1980 sonrası dünya ölçeğinde yaygınlaşan Yeni Muhafazakarlık’la uzlaşmayı kolaylaştırıcı etkilerinden de bahsedebiliriz. Teknokratik-bürokratik bir muhafazakarlıkla “bilgi çağının” ve Yeni Dünya Düzeni’nin gerekleri söylemi ekseninde uzlaşabilenlere bu realizm bakiyesinin bulunduğu imkânlar azımsanamaz.

Lalezar Konakları, bu soruya doğru cevap vermiş birçok seçkin aileye, İstanbul'da şehrin yanbaşı, şehrin stresinden çok uzak, evinde bulmak istediği gerçek huzuru yaşıyor.

Lalezar Konakları, az sayıda kalan ilk etap evlerinde sizi de bu huzuru paylaşmaya davet ediyor.

2004 KÜLTÜR VE SANAT DERGİSİ
SONRA GELEN DOKÜMAN
Lalezar Konakları

Çavuşbaşı Caddesi Çekmeköy
Telefon: 0216 466 31 21-0216 466 47 00
www.lalezarkonaklari.com

Lalezar Konakları'nda 2002 yılında teslim edilecek 45 villa'dan oluşan 2. etap evlerin satışı başlıyor.

İÇİNDEKİLER

Ahmet Kabaklı: Yunus Emre mi Haklı Gölpınarı mı? s.7 Ozan Arif: Olmadı Hocam (şiir), s.9 Erol Ülgen: Ahmet Kabaklı Hayatı ve Eserleri, s.10 Birol Emil: Ahmet Kabaklı, s.17 İlhan Bardakçı: Bir Alperenden Hatıralar, s.23 Sadık Kemal Tural: Ahmet Kabaklı ile Helâleşme, s.25 M. Orhan Okay: Hep Aynı Harputlu Delikanlı, s.29 Fırat Kızıltuğ: Ahmet Kabaklı Hocaya Sagu (şiir), s.32 Sevinç Çöküm: Üç Çiçek Derlemesi, s.33 Ümit Gürelman: Hocaya Tarih (şiir), s.35 Ceyda Görk: Ahmet Kabaklı'nın Ardından (şiir), s.35 Ahmet Kabaklı: Tanefer Mektup, s.36 Ahmet Kabaklı: Servet Kabaklı'ya Mektup, s.37 Hayati Yavuzer: Göllübağ Talan Oldu (şiir), s.38 Altan Deliorman: Bayrağı Yüksেğe Kaldıran Adam, s.39 Muhammet Nur Doğan: Yaran âlem-i safâya şahâne giderler (şiir), s.53 Emin Işık: Milli Kültür Meselemiz, s.54 Aşşe Gökürk Tunceroğlu: Nidayım sahn-ı çemen seyrini, s.57 Ayhan Songar: Şeyhülmuhammarrın, s.59 Reyhan Songar: Meşküre ve Ahmet Kabaklı, s.60 Ayla Ağabegüm: Şimdi Değilse Ne Zaman?, s.61 Melin Həs-Er: Kabaklı Hocamız, s.63 Gültekin Samanoğlu: Ahmet Kabaklı, s.65 Aşşe Sema Kabaklı Doğan: Amcamın Ardından, s.68 Aşşe Sema Kabaklı Doğan: Ulu Çınarın Göğesinde (şiir), s.70 Ahmet Murat Doğan: Aydınlık (şiir), s.70 Nevzad Atlığ: Ahmet Kabaklı ve Musikimiz, s.71 İsa Kocakaplan: Kinından Sıyrılmış Kılıç, s.74 Mustafa Karz: Vefatına Tarih (şiir), s.77 Ümit Meriç: Bir Ağabey Kızının Dilinden Ahmet Kabaklı, s.78 Esat Kabaklı: Göllübağ'a Selâm'dan (şiir), s.79 Belkis İbrahimhakkioğlu: Siz Fari İdiniz Duanız Bâki, s.80 Vakıf çalışanlarının gözüyle Ahmet Kabaklı, s.84 Dursun Gürlek: Kalemi Taçlandıran Adam, s.86 M. Mehdi Ergüzel: Yeşil Yaprak Arasında Kırmızı Gül Goncası, s.87 M. Uğur Derman: Can Çalab'a Verilende, s.90 Zeynep Uluvant: Zor Bir Yazı, s.91 İbrahim Güleç: Kabaklı (şiir), s.93 Yavuz Bülent Bâkiler: Ahmet Kabaklı Ağabeyime Veda, s.94 Suzan Çataloluk Lüleci: Ebed Yolcuları, s.95 Hüsrev Hatemi: Hoca, s.98 Mahmut Kaşgarlı: Elveda Ölümsüz İnsan, s.99 Mehmet Zeki Akdağ: Oldu mu ya can Hocam, s.101 Kemal Yavuz: Yürüyen Yorulur, Parlayan Söner, s.102 Kâzım Yetiş: Ahmet Kabaklı Gerçeği, s.104 Feyzi Halıcı: Ahmet Kabaklı İçin (şiir), s.105 Özcan Ünlü: Harput'un Güzel Yüzü, s.106 Ahmet Taşgetiren: Nesillerin Hocası, s.110 Mustafa Birim: Örnek İnsan, s.111 Rasim Çinisi: Kibar Efendi, s.112 Mahmut Nacar: Bağban'ın Yürüyüşü (şiir), s.113 Metin Eriş: Bir Türk Beyi, s.116 Süleyman Yalçın: Ahmet Bey'in Ardından s.118 Hasan Kayihan: Peki Hocam!, s.121 M. Nuri Yardım: Gönlü Mevlânâ Dili Yunus, s.124 Bedrettin Keleştimur: Görev İnsanydı, s.127 Reha Oğuz Türkkan: Bir Dost Daha Gitti, s.129 H. Rıdvan Çongur: Bir Harputlu Hakk'a Yürüdü, s.130 Bahtiyar Vahapzade: Başsağlığı, s.132 Olcay Yazıcı: Müessese İnsan Kabaklı Hoca, s.133 Zeki Gezen: İnanmakla İnanmamak Arası, s.134 Sedat Umran: Edebiyatımızın Büyük Kaybı, s.135 Ali Erkan Kavaklı: Bir Alpereni Daha Kaybettik, s.136 Yahya Kemal Taştan: Gecikmiş Bir İtiraf, s.137 Vahap Kabahasanoğlu: Çarşambanın Rengi Soldu, s.139 Yahya Akengin: Memleket Kürsüsünde Kabaklı Hoca, s.140 Metin Savaş: Bir Mücadele Adamını Yitirdik, s.141 Mehmet Gökalp: Edebiyatımız Şahdamarıydı, s.144 Ahmet Sevgi: Ahmet Kabaklı'nın Ardından, s.145 Pervin Aşşe Yaşa: Bir Mektup ki Acz İçinde, s.146 Cahit Dodanlı: Hocam Ahmet Kabaklı, s.148 A. Rahim Balcıoğlu: Bir Serdengeçti, s.149 Hamza Aydoğdu: Medyanın Aydını İhaneti, s.150 Mahir Adıbeç: Atlılar Sessiz Sedasız Gittiler, s.151 Nihayet Ağaçaçay: Kalemler Susmuştu O Gün, s.152 Naci Dilmen: Arkadaşım Ahmet Kabaklı, s.153 Abdullah Satoğlu: Kabaklı'ya Dair Bir Hatıra, s.154 Muhterem Yüceyılmaz: Yazarı Seven Kaleim, s.157 Ömer Lütfü Mete: Kentli Bir Muhafazakâr, s.159 Necdet Ekici: Kafesten Kuş Uçmuş Gibi, s.160 Muhsin Karabay: Ölmesin Bir Taneier, s.163 Fırat Kızıltuğ: Kabaklı Hoca Uçmağa Vardı, s.166 Mehmet Canıtalı: Ahmet Kabaklı ile Röpörtaj, s.169 Ahmet Kabaklı: Üniversitede Münazaralar, s.174 Ahmet Kabaklı: Benim Dünyam, s.175 Ahmet Kabaklı: Damda Deve Aranır mı?, s.176 Ahmet Kabaklı'dan Şiirler, s.178 Servet Kabaklı: Türkiye Kabaklı'dır, s.183

Türk Edebiyatı

Aylık Fikir ve Sanat Dergisi

Mart-Nisan 2001 ★ Sayı: 329-330 ★ Yıl: 29

Türk Edebiyatı Vakfı İktisadi İşletmesi Adına Sahibi

S. Servet KABAKLI

Genel Yayın Yönetmeni

İsa KOCAKAPLAN

E-Posta:isakocakaplan@superonline.com

Yayın Kurulu

Başkan: Sevinç ÇÖKÜM

Sekreter: Canan ULUKÖK

Üyeler: Beşir AYVAZOĞLU, M. Mehdi ERGÜZEL,

Belkis İBRAHİMHAKKIOĞLU, İsa KOCAKAPLAN,

İskender PALA, Erol ÜLGEN

Yazı İşleri Müdürü

Belkis İBRAHİMHAKKIOĞLU

Teknik Yönetmen

Fazıl MECİT

Danışma Kurulu

Başkan: Yavuz Bülent BAKİLER

Üyeler: Ayla AĞABEGÜM, Halis AKAYDİM, Ali AKBAŞ,

Ömer Faruk AKUN, Gazi ALTUN, Necat BİRİNCİ, Cahit DODANLI,

Abdülkadir DONUK, Birol EMİL, Ahmet B. ERÇİLASUN, Hüsrev

HATEMİ, Emin İŞİK, Emine İŞNİSUN, Ömer Lütfi METE,

Orhan OKAY, Cihan OKUYUCU, İskender ÖKSÜZ,

Ömer ÖZTÜRKMEN, Gültekin SAMANOĞLU,

Sadık Kemal TURAL, Turan YAZGAN

Müessese Müdürü

Cemal AYDIN

Reklam Sorumlusu

Halit BAYKAL

Tashiş

Aydil EROL, Özel AKBAŞ, Mehmet KARAGÖZÜĞLU

İdare Yeri

Divanyolu Caddesi Nu: 14 34400 Sultanahmet-İSTANBUL

Tel: (0212) 527 50 32- 526 16 15 Belgegeçer: (0212) 513 77 49

ISSN 1302 1893 E-Posta: turkedebiyati@superonline.com

Yazışma Adresi

PK 2 Sirkeci-İSTANBUL

Yapım

Erk Ajans (0212) 511 68 39

Grafik

Emine KARABULUT • Atilla CEYLAN

Baskı ve Cilt: Milsan Matbaacılık

Dağıtım: YAYSAT

Abone Şartları

Yurt içi: Yıllık 22.000.000 TL (Öğretmen-öğrenci 16.000.000 TL)

Yurt dışı: 60 DM veya 40 \$

6 aylık abone bedeli yıllık ücretin yarısıdır.

Türk Edebiyatı Vakfı Posta Çeki: 124540

Yurt dışındaki okuyucularımız abone bedellerini T.C. Ziraat Bankası

İstanbul Çağaloğlu Şubesi Türk Edebiyatı Vakfı İktisadi İşletmesi

79-4 numaralı DM veya 87-4 numaralı \$ (USD) döviz hesabına

yatırmalıdır.

Dergiye gönderilen yazı ve şiirler basılınsın, basılmasın geri verilmez.

Dergiye gönderilecek yazılar aralıklı daktilo yazısı, bilgisayar çıkışı

veya okunaklı el yazısı olmalıdır.

Dergiye E-Posta yoluyla da yazı gönderilebilir.

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.

Yayın Kurulu dergiye girecek yazılarda gerekli görüldüğü düzeltme

ve değişiklikleri yapabilir.

Türk Edebiyatı dergisinde yayımlanan yazı, şiir ve fotoğraflar izin

alınmadan kitbas edilemez.

ÖZEL SAYI FİYATI: 5.000.000 -TL

111586

AKSAM
ONLINE.net .org .net .com .org
.org .com .net .org .com .net04 Nisan 2001
Çarşamba

YAŞAM 18 MAYIS 2001

[GÜNCEL](#)[POLİTİKA](#)[DÜNYA](#)[EKONOMİ](#)[PARA-BORSA](#)[SPOR](#)[YAZARLAR](#)[YAŞAM](#)[SİNEMA](#)[TİYATRO](#)[MARMARA](#)[EGE](#)[AKDENİZ](#)[İÇ ANADOLU](#)[KARADENİZ](#)[GÜNEY DOĞU](#)[BİZE ULAŞIN](#)[ARAMA-ARŞİV](#)

Ahmet Kabaklı için özel sayı

Aylık fikir ve sanat dergisi 'Türk Edebiyatı', 8 Şubat'ta hayata gözlerini yuman Şeyhülmuhammadî'nin Ahmet Kabaklı'yı anlatan 'özel sayı' hazırladı. Özel sayıda, aralarında İlhan Bardakçı, Yavuz Bülent Bakiler, Sevinç Çokum, Orhan Okay, Ümit Meriç, Sadık Kemal Tural, Altan Deliorman, Emin Işık, Ahmet Taşgetiren, Birol Emil, Muhammed Nur Doğan, Melin Has Er, Ömer Lütfi Mete, Ozan Arif, Bahtiyar Vahapzade, Hüsrev Hatemi ve Servet Kabaklı gibi isimlerin de yer aldığı 80'i aşkın yazar, şair, bilim adamı ve fikir adamı Kabaklı'yı bütün yönleriyle anlatıyor. 200 sayfadan oluşan ve 40 bin adet basılan sayıda Ahmet Kabaklı'nın 11 yaşından 77 yaşına kadar hiç yayımlanmamış çok sayıda fotoğrafı yer alıyor.

Doç. Dr. Erol Ülgen'in hazırladığı Ahmet Kabaklı'nın bugüne kadar yazılmış en eksiksiz biyografinin yanı sıra, vefatından kısa süre önce Mehmet Canıatlı'nın Kabaklı ile yaptığı bir konuşma ve Üstad'dan seçme yazı ve şiirler de özel sayının konuları arasında bulunuyor.

Türk Edebiyat Vakfı Başkanı Servet Kabaklı, 29 yıldır yayınlanan Türk Edebiyatı'nın, Ahmet Kabaklı'ya layık bir dergi olması için geceli gündüzlü çalıştıklarını söyledi.

[Güncel](#) - [Politika](#) - [Dünya](#) - [Ekonomi](#) - [Para-borsa](#) - [Spor](#) - [At yarışı](#) - [Futbol 1.lig](#) - [Yazarlar](#) - [Yaşam](#) - [Tiyatro](#) - [Sinema](#) - [Marmara](#) - [Ege](#) - [Akdeniz](#) - [İç Anadolu](#) - [Karadeniz](#) - [Güney Doğu](#) - [Wap](#) - [Yazı dizisi](#) - [E-mail](#) - [Arama Arşiv](#) - [Künye](#) - [Reklam](#)

© 1997-2001 Aslı Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.

27483

Dr. Nazlı Rânâ Gürel

AHMET KABAĞLI

14 MAYIS 2003

MADDE YAYINLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	
Dem. No:	87483
Tas. No:	225 6746

Alternatif Yayınları

Ankara - 2003

1 HAZİRAN 2001

Ahmet Kabaklı Hocanın Ardından

Ali BİRİNCİ

Edebiyata dair eserleri ve Türk insanının hissiyatına tercüman olan yazılarıyla her zaman hatırlanacak olan Ahmet Kabaklı Hoca, 8 Şubat 2001 tarihinde aramızdan ayrıldı, edebiyatın yarım asırlık bir kalemi vatan topraklarına tevdi olundu.

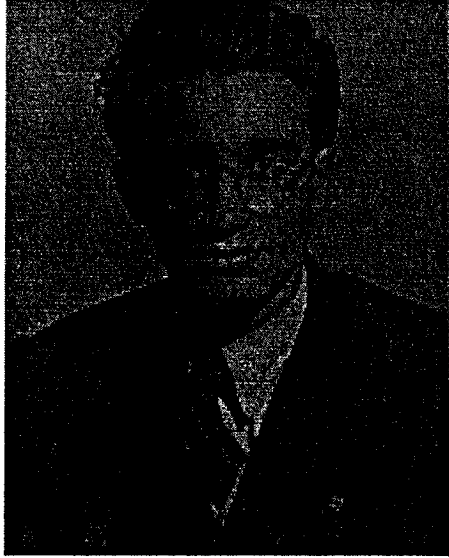
Matbuat ve edebiyat dünyamızın usta ve çalışkan kaleminden olan Ahmet Kabaklı Harput'ta Meydan Mahallesinde 30 Mayıs 1924'de dünyaya geldi.¹ Babası esnaf ve aynı zamanda Sarayhatun Camii imamı olan Ömer Efendi, annesi ise Münire Hanımdır. Bir kaza neticesinde üç yaşında iken babasını kaybetti. Çocukluğunu Harput'un ünlü bağlarından Göllübağ'da geçirdi.²

İlk mektebi Elâzığ'da Numune Mektebinde ve yine aynı binada bulunan orta mektepte okuduktan sonra Elâzığ Lisesini iyi derece ile ve 577 numara ile 1.10.1943'de bitirdi. 1944 Haziranında olgunluk imtihanı verdikten sonra imtihanda parasız yatılı imtihanını kazandı³ ve 1948 Ekiminde İ. Ü. Edebiyat Fakültesinin Türkoloji bölümünden mezun olan hocanın sınıf arkadaşları arasında A. Nihat Akay, Ömer Faruk Akün, Ali Alparşlan, Ahmet Aymutlu, Kaya Bilgegil ve Rauf Mutluay da bulunuyordu.

1 Ahmet Kabaklı'nın MEB Sicilinde (Nu: 19/67) ve Emekli Sandığı dosyasındaki (Nu: 23.821.66) doğum senesi 1339 (1923) olarak gösterilmektedir. Bu tarihi kendisinin verdiği anlaşılıyor: *Günümüz Türkiye'sinde Kim Kimdir*, 1987-1988, İstanbul, s. 353.

2 Mustafa Kutlu, "Kabaklı, Ahmet"; *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, İstanbul, 1982, c. 5, s. 61-62.

3 Beşir Ayvazoğlu, *Defterimde 40 Suret*, İstanbul 1997, s. 65. Ahmet Kabaklı Hocayı daha yakından tanımak isteyenler için bu kitaba bakılmalıdır. Biz bu yazıda esas itibarıyla resmi sicillerindeki bilgileri aktarmaya çalıştık.

Öğretmenlik hayatı 29 Kasım 1948'de edebiyat stajyer öğretmenliği ile Diyarbakır Lisesinde başladı ve 2 Mart 1949'da asaleti tasdik olundu. Buradan askere gitti ve vatani hizmetinden (1.11.1950 – 30.9.1951) dönüşünü takiben Aydın Ticaret Lisesinde Türkçe öğretmenliğine tayin edildi. Bu arada bu şehirde tanıştığı Kız Lisesi matematik öğretmeni Meşküre Elbir Hanımla evlendi (23 Ocak 1951).⁴ Ticaret Lisesinden (31.10.1951-21.7.1954) sonra aynı vazifesine Aydın Lisesinde devam eden (21.7.1954-

26.6.1969) A. Kabaklı bir seneliğine bilgi, görgü ve ihtisasını artırmak için Fransa'ya gönderildi ve dönüşünü takiben, kadrosu Aydın Lisesinde kalmakla beraber, 30.9.1957'den itibaren İstanbul Eğitim Enstitüsü'nden çalışmaya başladı. Bir müddet de (30.11.1970-6.10.1974) İstanbul Yüksek Öğretmen Okulunda ve Atatürk Eğitim Enstitüsünde (16.10.1974-2.6.1975) çalıştıktan sonra 25 sene, 3 ay hizmetle ve kendi isteğiyle 2.6.1975'de emekliye ayrıldı. Bu devrede Türk Musikisi Devlet Konservatuarında edebiyat dersleri verdi. Öğretmenliği esnasında Ankara Hukuk Fakültesini de (1955-1960) bitirdi ve bir müddet avukatlık da yaptı.

Tercüman gazetesinin açtığı bir yarışma (1955) neticesinde matbuat âlemine giren Ahmet Kabaklı Türk halkının mazbut ve muhafazakâr tabakasının fikir ve kanatlarının, uzun yıllar tek başına, temsilcisi oldu. Edebiyat Tarihine dair kitabı (5 cilt) ve çıkardığı *Türk Edebiyatı* dergisi ile Türk kültürüne kalemiyle büyük hizmetler yaptı. Hizmetleri ve eserleri ile her zaman yaşayacak ve rahmetle yâd edilecektir. Mekânı cennet olsun.

4 *Günümüz Türkiye'sinde Kim Kimdir*, s. 353.

İçindekiler

Türkiye Diyanet Vakfı
Kütüphanesi

D.224

S.224

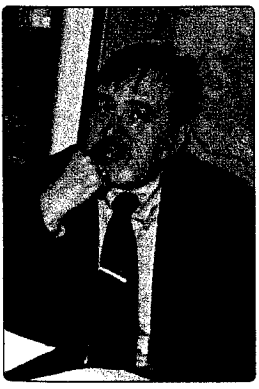
- Ahmet Kabaklı:** Çıkarık, s. 3
Turan Yazgan: Efendiliğin Şahikasıydı, s. 5
Meftune Güler: Öğretmenin Ölümü, s. 6
Aysen Akdemir: Ahmet Kabaklı Hocayı Uğurlarken (şiir), s. 9
Ergül Altaş: Bahar Mevsiminde Göç, s. 9
Ahmet Yüter: Ahmet Kabaklı Topkapı Çimili Cami Kursüsünde, s. 10
Hallî Karabulut: Kabaklı Göçtü (şiir), s. 13
M. Halistin Kukul: Ağla Yüreğim Ağla (şiir), s. 13
Yusuf Dursun: Ahmet Geliyor (şiir), s. 13

- 2001 Yılı Ömer Seyfeddin Hikâye Yarışması Sonuçları, s. 14**
Sevinç Çokum: Ömer Seyfeddin Verimiyle Yepyeni Bir Hikâye Dünyası, s. 15
Servet Kabaklı: Alperen Hasreti, s. 18
Zafer Altunkozaoğlu:
Dedemin Sevdaları (hikâye), s. 21
Hüsvet Hatemi: Çağnışmalar Ülkesinde, s. 26
Bekir Sıtkı Erdoğan: Anılar Diyar (şiir), s. 27
Beşir Ayvazoğlu:
Pencerde Pembeli Hanım, s. 28
İskender Pala: Aşka Yalvarış, s. 30

- Bahaettin Karakoç:** Işıktan Bir Gölge Gibi Usulca (şiir), s. 33
Edibe Sözen: Sömürü mü serüven mi?, s. 34
Ayşe Göktürk Tunceroğlu: Venedik'ten Gelir Teli, s. 35
Memmed Aslan: Sahibin Hani? (şiir), s. 37
Bahtiyar Vahapzade: Avrupa Birliği (şiir), s. 38
Ahmet Sevgi: Edebiyat ve Hürriyet, s. 40
Ozan Arif: Ey Türk Genci (şiir), s. 41
Feridettin Atatuğ:
Türk Kütüphanecilerinin Ağababası, s. 43
Ayşe Kara: Bir Düşüşün Hikâyesi, s. 46
Yavuz Bülent Bâkiler: Sayıklama (şiir), s. 47
Cihan Okuyucu: Tavrıda Üniversitesini Ziyaret, s. 48

- Servet Kabaklı:** Daha Önceleri Neredeydiniz?, s. 72
Kültür ve Sanat, Bedir Acar, s. 74
Kitap Dünyası, Yusuf Dursun, s. 76
Kalemlik, Ömer Lütfi Mete/
Selma Hacısmanoğlu, s. 78

Türk Edebiyatı

Aylık Fikir ve Sanat Dergisi

Mayıs 2001 • Sayı: 331 • Yıl: 29

Türk Edebiyatı Vakfı İktisadî İşletmesi Adına Sahibi

S. Servet KABAKLI

Genel Yayın Yönetmeni

İsa KOCAKAPLAN

E-Posta:isakocakaplan@superonline.com

Yayın Kurulu

Başkan: Sevinç ÇOKUM

Sekreter: Canan ULUKÖK

Üyeler: Beşir AYVAZOĞLU, Belkis İBRAHİMHAKKIOĞLU,

M. Mehdi ERGÜZEL, İsa KOCAKAPLAN,

İskender PALA, Erol ÜLGEN

Yazı İşleri Müdürü

Belkis İBRAHİMHAKKIOĞLU

Teknik Yönetmen

Fazıl MECİT

Danışma Kurulu

Başkan: Yavuz Bülent BÂKİLER

Üyeler: Ayla AĞABEGÜM, Halis AKAYDIN, Ali AKBAŞ,

Ömer Faruk AKÜN, A. Turan ALKAN, Gazi ALTUN, Necat BİRİNCİ, Cahit

DODANLI, Abdülkadir DONUK, Birol EMİL, Ahmet B. ERCİLASUN, Hüsvet

HATEMİ, Emin IŞIK, Emine İŞINSU, Ömer Lütfi METE, Orhan OKAY, Cihan

OKUYUCU, İskender ÖKSÜZ, Ömer ÖZTÜRKMEN, Gültekin SAMANOĞLU,

Sadık Kemal TURAL, Kemal YAVUZ, Turan YAZGAN

Müessese Müdürü

Cemal AYDIN

Reklam Sorumlusu

Halit BAYKAL

Tashih

Aydil EROL

İdare Yeri

Divanyolu Caddesi Nu: 14 34400 Sultanahmet - İSTANBUL

Tel: (0212) 527 50 32 - 526 16 15 Belgegeçer: (0212) 513 77 49

Yazışma Adresi

PK 2 Sirkeci-İSTANBUL

Grafik

Atilla CEYLAN

Baskı ve Cilt:

Mısırlı Matbaası: (0212) 642 90 80

Renk Ayrımı

Şan Grafik: (0212) 522 87 79

Dağıtım

YAYSAT

Abone Şartları

Yurt içi: Yıllık 27.500.000 TL (Öğretmen-öğrenci 25.000.000 TL)

Yurt dışı: 100 DM veya 50 \$

6 aylık abone bedeli yıllık ücretin yarısıdır.

Türk Edebiyatı Vakfı Posta Çeki: 124540

Yurt dışındaki okuyucularımız abone bedellerini T.C. Ziraat Bankası İstanbul

Çağaloğlu Şubesi Türk Edebiyatı Vakfı İktisadî İşletmesi 79-4 numaralı DM

veya 87-4 numaralı \$ (USD) döviz hesabına yatırmalıdır.

Türk Edebiyatı 28 Ocak 1985 tarih ve 2181 sayılı Tebliğler Dergisinde

öğrencilere ve ilgililere tavsiye edilmiştir.

Dergiye gönderilen yazı ve şiirler basılsın, basılmasın geri verilmez. Dergiye

gönderilecek yazılar aralıklı daktilo yazısı, bilgisayar çıktısı, disket hâlinde

veya okunaklı el yazısı olmalıdır.

Dergiye E-Posta yoluyla da yazı gönderilebilir.

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.

Yayın Kurulu dergiye gelecek yazılarda gerekli gördüğü düzeltme ve

değişiklikleri yapabilir.

Türk Edebiyatı dergisinde yayımlanan yazı, şiir ve fotoğraflar izin alınmadan

iktibas edilemez.

E-Posta: turkedebiyati@superonline.com

ISSN 1302 1893

FIYATI: 2.500.000 TL.

D.066

KUBBEALTI AKADEMİ MECMUASI
- Üç ayda bir çıkar.-

, yıl: 30 / sayı: 2, Nisan 2001.

Kubbealti Akademisi
Kültür ve San'at Vakfı
Kubbealti İktisâdî İşletmesi a.
Sâhibi
Sinan ULUANT

Yazı İşleri Müdürü
Kemâl Y. AREN

Yayın Danışmanları
Prof. Dr. Mustafa Fayda
Prof. Dr. Mustafa Tahralı
Prof. Dr. Sema Uğurcan
Prof. Dr. Kâzım Yetiş
Dr. İbrahim Aydın Yüksel

Haberleşme Adresi
Peykhâne Sok. No. 3
34400 Çemberlitaş-İstanbul
Tel: (0 212) 516 23 56
Tel: (0 212) 516 63 87
Fax: (0 212) 638 02 72

Elektronik Posta
info@kubbealti.org.tr
info@kubbealti.com.tr
www.kubbealti.com.tr
www.kubbealti.org.tr
kubbealti@superonline.com

Posta Çeki No.
337056

Yurtiçi Abone
Yıllık: 10.000.000.- TL.

Kurum Abonesi
Yıllık: 12.500.000.- TL. (KDV dâhil)

Yurtdışı Abone
(Posta ücreti dâhil)
45 DM
25 \$

Temsilcilerimiz

Türkiye Diyânet Vakfı
Ankara Yayınevi
Necatibey Cad. Ankara İş Hanı
No. 8 /32-33
Sıhhiye - ANKARA

Bilge Kitapevi
Atatürk Cad. Osmanlı İş Hanı
No. 105
BURSA

Beyoğlu Kitapçılık Ltd. Şti.
Sofyalı Sok. No. 32 /4
Tünel - İSTANBUL

Bulak Bilgi Hizm. Neşr. ve Tic. A.Ş.
Konur Sok. No. 27/6
Kızılay - ANKARA

Akademi Kitapevi
Kâzım Dirik Mah.
159. Sok. 6/A
Bornova - İZMİR

Basıldığı Yer:
Özal Matbaası
Tel: (0 212) 565 25 99
Topkapı - İstanbul

*Mecmûamızdaki yazılar
kaynak gösterilerek ıktibas
edilebilir.*

İÇİNDEKİLER

Değerli Kubbealti Dostları	KUBBEALTI	4
Mülâkat	Sâmiha AYVERDİ	6
İki Mektup	S. AYVERDİ - A. KABAKLI	13
Şavk İle Pervâneler Dönsün	Prof. Dr. İskender PALA	16
Bir Türkmen Beyi Daha	Yavuz Bülent BÂKİLER	18
Kabaklı Hoca ve...	Ergun GÖZE	21
Ataç ve Kabaklı	Beşir AYVAZOĞLU	24
Aşk	Mustafa TAHRALI	27
Gün Işığının Ardından	Ayşe Göktürk TUNCEROĞLU	28
Sultanahmet'te Bir Çıra	Muhterem YÜCEYILMAZ	31
Eski Bir Hâtra	Nihad Sâmi BANARLI	34
Ayverdi Kardeşler ve Kubbealtının Hizmetleri	Prof. Dr. İlber ORTAYLI	36
S. Ayverdi'nin Eserlerinde Kadın ve Aile	Zeynep ULUANT	46
Üsküdar'da Üç Vâlîde	Prof. Dr. Beynun AKYAVAŞ	51
Kendi Hat ve İfâdesiyle Hattat Halîm Efendi	Prof. Dr. Muhittin SERİN	54
Prof. Dr. Mehmet Kaplan	Zeynep KERMAN	57
Fâtih'in Mânevî Şahsiyeti	Hicran GÖZE	64
Akşehir'den Uçan Kuş	Sabahattin ERGİ	70
Fârâbî'de Mutluluk	Prof. Dr. Hanifi ÖZCAN	71
Gördüklerim-Okuduklarım-Duyduklarım	Kemâl Y. AREN	74

KABÂ'Î

KABÂ'Î (?-1620): Divan şairi. Edirneli olup aslen köle idi. Kaynaklar şair için "Kuloğullarından" ifadesini kullandılar. Efendisinin yanında okuyup yazmayı öğrendi, kendisini yetiştirdi. Kölelikten âzâd olduktan sonra da memuriyete ilgi duymadı, Edirne'de Ali Paşa Çarşısında elbise satarak geçimini sağlama yolunu tuttu. Kendisine elbise satan anlamına gelen "câme-fürûş" da denilirdi. Mahlası olan Kabâî'yi de bu sebeple kullandı. Şiirine örnek *Enisü'l-Müsâmirîn*' dedir.

Kay.: *EM* (İÜK TY. 451), v. 83b; O. Nuri Peremeci: *Edirne Tarihi*. İst. 1940. s. 249; "Kabâyî Çelebi", *TDEA* 5/62; *TGDEİS* s. 236-237; *TN* 2/1255(4967). ♦R. CANIM

KABAK, Abdullah Ziya (1950-): Hikâye yazarı. Milas'ın Eğridere köyünde doğdu. İlkokulu bitirdikten sonra okul dışından ortaokul diploması aldı (1998). Yazı hayatına 1963 yılında küçük notlarla başladı. 1974'de gazetecilik yaptı. *Yeni Söke* gazetesinde köşe yazıları yazdı. Aynı zamanda Söke Esnafın Sesi gazetesinin haber müdürlüğünü de yürütmektedir. Şimdiye kadar *Yeni Söke* gazetesinde hikâyeleri yayımlandı. Hikâyelerinde yerel dil özelliklerini kullandı. Daha çok Söke-Milas yöresi insanların yaşadıklarını hatıra havasında bir üslupla anlattı. **Eserleri/Hikâye: Tarladaki Altınlar** (Söke 1998).

Kay.: *Sökeli Şairler ve Yazarlar-Güldeste* s. 97. ♦R. OKUTAN

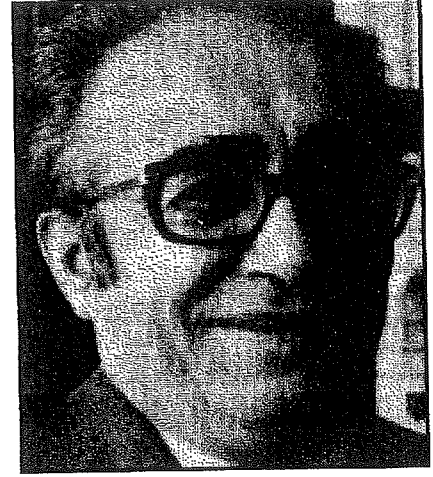
KABAKLI, Ahmet (30.5.1924-8.2.2001): Edebiyat tarihi yazarı, gazeteci, hukukçu. Elazığ'ın Harput ilçesinde doğdu. Nüfus kaydında doğum tarihi 1339/1923 olarak yazılmıştır. Babası esnaftan ve Sarahatun Camii imamı Ömer Efendi, annesi Münire Hanımdır. Üç yaşında bir kazada babasını kaybetti. İlk öğrenimini Elazığ Nümune Mektebinde, orta öğrenimini aynı binadaki ortaokulda yaptı. 1.10.1943'te Elazığ Lisesini bitirdi. İstanbul Yüksek Öğretmen Okuluna parasız yatılı sınavını kazanarak girdi (1944). İÜ EF Türkoloji Bölümünden mezun oldu. (1948). 29.11.1948'de Diyarbakır Lisesi edebiyat öğretmenliğine atandı. 2.3.1949'de asaleti tasdik edildi. 1.11.1959-30.9.1951 arasında

askerliğini yaptı. Dönüşünde Aydın Ticaret Lisesi Türkçe öğretmenliğine atandı. Aydın Kız Lisesi matematik öğretmeni Meşkûre Elbir (öl. Ocak 2001) ile evlendi. 21.7.1954'te Aydın Lisesi Edebiyat öğretmeni oldu. *Karacadağ* dergisini yönetti. 1956-1957'de Millî Eğitim Bakanlığı tarafından bir yıl bilgi ve görgüsünü arttırmak için Paris'e gönderildi. Dönüşünde kadrosu Aydın Lisesinde kalmak üzere, İstanbul Çapa Eğitim Enstitüsü edebiyat öğretmenliğine tayin edildi (30.9.1957). 1969 yılına kadar bu görevde kaldı. Bu arada Ankara Hukuk Fakültesini bitirdi (1960). 30.11.1970-6.10.1974 arası İstanbul Yüksek Öğretmen Okulunda, 16.10.1974-2.6.1975 arasında Atatürk Eğitim Enstitüsünde edebiyat hocalığı yapan Kabaklı, kendi isteğiyle 2.6.1975'te emekliye ayrıldı. Daha sonra Türk Müsîkisi Devlet Konservatuarında edebiyat dersleri verdi. Bir süre avukatlık yaptı. İlk yazısını öğrenci iken *Son Saat* gazetesi yayımladı. Aynı yıllarda Nurettin Topçu'nun çıkardığı *Hareket* dergisinde sosyal ve edebî polemik yazıları, *Bizim Türkiye* dergisinde siyasî hiciv ve tahlil yazıları yazdı. Daha sonra *Hisar*, *Yeni İstanbul* gibi dergilerde şiirleri ve yazıları yayımlandı. 1957 yılında *Tercüman* gazetesinin açtığı fıkra yarışmasında (Emil Galip Sandalcı ve Hakkı Gülmen'le birlikte) birinci oldu. Aynı yıl başladığı fıkra yazarlığını yıllarca sürdürdü. N. Sâmî Banarlı, Mehmet Kaplan, Mümtaz Turhan, Tarık Buğra, İrfan Atasagun gibi arkadaşlarıyla Türk Edebiyatı Cemiyetini kurdu. Cemiyetin çıkardığı *Türk Edebiyatı* dergisini yönetti. Türk Edebiyatı Vakfının (1978) kurucularındandır. Türk basını, edebiyatı ve düşünce hayatında kendine has bir yeri vardır. Kabaklı'nın fikir ve sanatta temel düşüncesi, "Uzun bir tarih, şeref ve üstünlükle gerçekleştiğine göre İslâmî inanç ile millî karakterimizi çağlar içinde şaşılacak bir terkibe ulaştırmış olan öz kaynaklarımızdan, ecdadımızdan ve halkımızdan alınacak sayısız örnek ve ilhamlar ile, günümüz dünyası içinde orijinal ve şahsiyetli, güçlü ve zengin bir Türkiye'nin varolması hususunda, maddî ve manevî

Kabaklı, Ahmet

01 Temmuz 2020

111586

Ahmet Kabaklı (1924-2001)*

yazar: Filiz Gülsevin Ersöz

Edebiyat tarihçisi, hukukçu, gazeteci ve yazar Ahmet Kabaklı, 30 Mayıs 1924 tarihinde Elâzığ Harput'ta ilimle uğraşmasıyla tanınan bir ailede dünyaya geldi. Kabaklı'nın "tarihini, hafızasını" Türk İslam sentezinin örneklerini barındıran Harput oluşturdu (Bırol, 2015:276). Müezzinlik yapan babası, Ahmet Kabaklı üç yaşındayken vefat etti. Doğduğu dönemde ülke, savaşın ağır yaralarını sararken bir yandan toplumsal, siyasi, askeri, hukuki örgütlenmelerini yeniliyor, sağlık, eğitim, ekonomi gibi alanlarda da hızlı bir değişimin içine giriyordu. Kabaklı bu yenileşme ve kalkınma hamlelerinin yapıldığı bir dönemde doğdu. Büyüme dönemi ise hızla değişen ülke şartlarının birden İkinci Dünya Savaşı ile karşılaşma anına denk geldi. Dünyanın her açıdan sıkıntıda olduğu bu dönemde, küçük bir yerde, tüm yokluklara rağmen Ahmet Kabaklı ve O'nun gibi pek çok Anadolu çocuğu Cumhuriyet rejiminin eğitim ideali ve hamleleri sayesinde kaliteli bir eğitim-öğretim süreci yaşadı. Göllübağ'da büyüyen yazar, ilkokul, orta okul ve lise öğretimini Elâzığ'da tamamladı. Zekâsı, okumaya ve yazmaya olan ilgisi, azmi sayesinde emin adımlarla ilerlediği eğitim kariyerine burs kazanarak gittiği İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'nda ve İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde devam etti (Ayvazoğlu, 2006:549). Eğitim hayatı boyunca alanında tanınmış, duruşlarıyla öğrencisine örnek olan, fikir adamı mahiyetinde hocalardan ders aldı.

* Filiz Gülsevin Ersöz; Öğr. Gör., Pamukkale Üniversitesi Acıpayam MYO